

פוליסה לביטוח כספים

מנוביט 2015

מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

אלנבי 115, תל-אביב, 6100802 ☎ 03-7107777 🖨 03-7107788 📞 *2000 ✉ www.menoramivt.co.il

1

הדפסה 06/17

הואיל והמבוטח, אשר שמו, כתובתו ועיסוקו נקובים ברשימה
(להלן: "הרשימה") פנה אל:

מנורה מבטחים ביטוח בע"מ
(להלן: "המבטח")

בבקשה לבטחו בביטוח **כספים** על פי **פוליסה** זו, ובהסתמך על המידע שנמסר ל**מבטח**
בהצעת הביטוח של המבוטח וצרופותיה ו/או בהסתמך על כל מסמך ו/או מידע אחר
שנמסרו ל**מבטח** בכתב והמהווים בסיס וחלק בלתי נפרד מ**פוליסה** זו,

והואיל וה**מבטח** הסכים לערוך את הביטוח כאמור תמורת התחייבותו של המבוטח
שלם את דמי הביטוח הנקובים ברשימה, **המבטח** ישפה את המבוטח בגין **מקרה**
הביטוח, והכל בכפוף לתנאים ולסעיגים המפורטים ב**פוליסה** זו.

על כן הוסכם והותנה בזאת, כדלקמן:

סכום הביטוח

הסכום כמפורט ברשימה ו/או ב**פוליסה**, כסכום הביטוח לגבי **הכספים המבוטחים**.

הסכום שישולם על ידי **המבטח** עבור כל סעיף כמפורט ברשימה ו/או ב**פוליסה** לא
יעלה על הסכום הרשום בו בצדו, ולא יעלה בכללו על סכום הביטוח הכללי הרשום
ברשימה, ובשום מקרה לא יעלה על הנזק שנגרם למבוטח כתוצאה מ**מקרה הביטוח**.

**בפוליסה זו סכום הביטוח הנקוב ברשימה הינו על בסיס נזק ראשון שאינו כפוף לביטוח
חסר.**

פרק א. הגדרות

מקרה הביטוח:

אבדן או נזק פיזי **לכספים המבוטחים**, כתוצאה מאירוע פתאומי ובלתי צפוי, תוך תקופת הביטוח הנקובה ברשימה, **אלא אם הוחרג במפורש בפוליסה:**

1. בעת הימצאם בעסק המבוטח בגבולות הטריטוריאליים.
  2. בעת העברתם לכל מקום בגבולות הטריטוריאליים (להלן: "כספים בהעברה").
- כספים:**

מזומנים, המחאות, המחאות דואר, בטחונות וערבויות, שטרי חוב, שטרי חליפין, ניירות ערך, בולי חשבון ודואר וכן אגרות מכל סוג וכל מסמך שחיר אחר בעל ערך כספי נקוב.

מובהר כי כספים מזויפים, המחאות ריקות (שלא צוין בהן סכום) ו/או המחאות שמולאו תוך זיוף החתימה אינן נחשבות לכספים.

מזומנים:

מטבעות, מדליות, שטרי כסף, תלושי קניה, תלושי שי ותלושי דלק.

הכספים המבוטחים:

הכספים המשמשים לצרכי עסקו של המבוטח, בתנאי שלא הוחרגו במפורש בפוליסה.

פריצה:

גניבת **הכספים המבוטחים** מתוך מבנה עסקו של המבוטח בו נמצאים **הכספים המבוטחים**, לאחר חדירה למבנה, בתנאי כי החדירה לתוך מבנה או היציאה ממנו בוצעו באלימות ובכוח ונשארו סימנים המעידים על שימוש באלימות ובכוח במקום החדירה או היציאה כאמור.

שוד:

גניבת הכספים המבוטחים מתוך מבנה עסקו של המבוטח בו נמצאים הכספים המבוטחים, לאחר חדירה למבנה שנעשתה תוך שימוש באלימות (או איום לשימוש באלימות) כלפי המבוטח ו/או מי מעובדיו.

גבולות טריטוריאליים:

למעט אם צוין אחרת ברשימה, הגבולות הטריטוריאליים עליהם חלה פוליסה זו הינם שטחי מדינת ישראל והשטחים המוחזקים. לצרכי פוליסה זו השטחים המוחזקים משמעם: שטחי ישובים ישראלים וכן שטח בסיסים ו/או עמדות צה"ל בתחום המוגדר בהסכמים כשטח B ו-C. כמו כן, תחול הפוליסה בתחומי אזורי החיץ בין מדינת ישראל לירדן בהתאם ליישום חוזה השלום ביניהן.

פוליסה:

לרבות הרשימה, מפרט וכל נספח או תוספת לפוליסה כפי שצורפו אליה.

פרק ב. סייגים לאחריות המבטח

המבטח לא יהיה אחראי בגין או בקשר עם:

1. היעלמות או חוסר, שאין אפשרות ליחסם למקרה ביטוח שאינו מוחרג, לרבות חוסר בלתי מוסבר ו/או חוסר הנובע מטעות, מחדל או השמטה.
2. אבדן או נזק לכספים המצויים בכלי-רכב שאינו מאויש על ידי המבוטח או על ידי עובדו.
3. אבדן או נזק תוצאתי מכל סוג שהוא, ומבלי לפגוע בכלליות האמור לעיל, לרבות נזק גרר, אבדן הכנסות ו/או רווחים ו/או הוצאות קבועות, אובדן שוק, הפסקה ו/או האטה ו/או השהיה ו/או עיכוב בפעילות העסקית.
4. אבדן או נזק עקב בלאי, עש, כנימה, חרקים, מכרסמים, בעלי חיים, התבלות

הדרגתית כלשהי או תנאי אקלים כלשהם.

5. אובדן או נזק שנגרם על ידי:
  - א. גניבה שלא תוך כדי פריצה או שוד.
  - ב. מרמה, הונאה ו/או מעילה באמון.
6. אבדן או נזק לכספים בהיותם מחוץ לעסק המבוטח, שלא תוך כדי העברה, למעט עפ"י האמור בסעיף 1 להרחבות להלן.
7. אבדן או נזק לכספים מזויפים.
8. אובדן או נזק כתוצאה משימוש שלא כדיון בהמחאות ריקות (שלא צוין בהן סכום) ו/או המחאות שמולאו תוך זיוף החתימה, למעט עפ"י האמור בסעיף 2 להרחבות להלן.
9. אבדן או נזק כתוצאה משימוש באמצעי תשלום אלקטרוני מסוג כלשהו.
10. חבות כלשהי בגין אחת או יותר מהסיבות הבאות או תרומתן או הנובעת מהן במישרין או בעקיפין: חומר גרעיני כלשהו (Any Nuclear Material), קרינה מייננת או זיהום רדיואקטיבי מדלק גרעיני כלשהו או מפסולת גרעינית כלשהי ו/או מבעירת דלק גרעיני כלשהו. לעניין סייג זה המילה "בעירה" כוללת תהליך כלשהו, המכלכל את עצמו, של ביקוע גרעיני. סייג זה לא יחול על שימוש בקרני רנטגן, ועל שימוש בחומרים רדיו-אקטיביים במעבדות מחקר ובתי חולים וגם לביצוע בדיקות לא הרסניות בתעשייה. על אף האמור לעיל עבודה עם או שימוש בדלק גרעיני מוחרגים.
11. נזק שנגרם במישרין או בעקיפין עקב מלחמה, פלישה, פעולת אויב זה, פעולת איבה (בין אם הוכרזה מלחמה, בין אם לאו), פעולות חבלה וטרור, מלחמת אזרחים, מרידה, מרי, מהפיכה, מרד, שלטון צבאי או תפישת שלטון בלתי חוקית, התקוממות צבאית או עממית, משטר צבאי, או לקיחת שלל, ביזה, שוד הקשורים בנ"ל, החרמה או השמדה על ידי כל ממשלה או רשות ציבורית. לצורך סייג זה – "טרור" משמעו שימוש באלימות לצרכים פוליטיים, לרבות שימוש באלימות שמטרתו להפחיד את הציבור או כל חלק ממנו על ידי איש או אנשים הפועלים מטעם או בקשר עם ארגון העוין את המדינה. לעניין "טרור" כהגדרתו לעיל בשטח מדינת ישראל ו/או **השטחים המוחזקים**, רק אישור מפורש של משטרת ישראל או של משרד הביטחון או של מנהל מס רכוש

וקרן פיצויים כמוגדר בחוק מס רכוש וקרן פיצויים התשכ"א-1961 על כל תיקוניו, המאשר כי הנזק נגרם במישרין ע"י פעולת טרור, ישמש עילה לדחיית תביעה לנזקי טרור.

12. רשלנות רבתי של המבוטח שנלווה לה יסוד נפשי של פזיזות אשר גרמה או תרמה להתרחשות **מקרה הביטוח**.
לעניין זה, **רשלנות רבתי** משמעה: סטייה חמורה מסטנדרט זהירות של מבוטח סביר.

13. **ביטוח ימי**:
אובדן או נזק כלשהו לרכוש המבוטח, אשר בעת קרות האובדן או הנזק, היה מכוסה בביטוח ימי או אווירי, שנערך על ידי המבוטח או לטובתו, פרט לסכום עודף כלשהו שלמעלה מסכום הביטוח לפי הפוליסה או הפוליסות לביטוח ימי או אווירי. היה והכיסוי על פי הביטוח הימי או האווירי כאמור יתבטל עקב ביטוח זה - לא יחול סייג זה.

פרק ג. דרכי הפיצוי

למבוטח זכות הבחירה בין דרכי הפיצוי הבאות:

- א. תשלום בפועל עבור האובדן או הנזק שנגרם **לכספים** ו/או;
  - ב. שיפוי עבור הוצאות שהוצאו בפועל על ידי המבוטח בגין ביטול או שחזור **כספים** שאינם **מזומנים**.
- מובהר כי האחריות הכוללת של **המבטח** בגין סעיפים א' ו- ב' ביחד לא תעלה על סכום הביטוח הנקוב ברשימה **למקרה ביטוח**.

פרק ד. הרחבות

למען הסר ספק, מובהר כי אין בהרחבות שלהלן בכדי להגדיל את סכום הביטוח הנקוב ברשימה.

הכיסוי על פי ההרחבות כפוף לכל תנאי הפוליסה, הגדרותיה, וסייגיה.

1. אבדן או נזק פיזי לכספים המבוטחים, כאשר הם נמצאים בבתי מנהלים ו/או פקידים בכירים ו/או סוכנים ו/או גובים

חרף האמור בסעיף 6 לסייגים לעיל ובכפוף לתנאים המפורטים להלן, מורחבת הפוליסה לכלול כיסוי גם בגין אבדן או נזק פיזי לכספים המבוטחים, כאשר הם נמצאים בבתי מנהלים ו/או פקידים בכירים ו/או סוכנים ו/או גובים, כדלקמן:

- א. בפני סיכון אש ושווד - במלוא סכום הביטוח של סעיף "כספים בהעברה".
- ב. בפני כל סיכון אחר שאינו מוחרג - 20% מסכומי הביטוח של סעיף כספים בהעברה אולם לא יותר מ- 40,000 ₪ .

2. אובדן או נזק כתוצאה משימוש שלא כדין בהמחאות ריקות שנגנבו מהמבוטח תוך כדי פריצה

חרף האמור בסעיף 8 לסייגים לעיל ובכפוף לתנאים המפורטים להלן, מורחבת הפוליסה לכלול כיסוי בגין אובדן או נזק כתוצאה משימוש שלא כדין בהמחאות ריקות שנגנבו מהמבוטח תוך כדי פריצה.
אחריות המבטח עפ"י הרחבה זו לא תעלה על סך 40,000 ₪ לאירוע ובסה"כ לתקופת הביטוח.

3. השבת סכום הביטוח לקדמות

לאחר קרות אבדן או נזק יושב סכום הביטוח לקדמותו, כפי שהיה סמוך לפני קרות מקרה הביטוח, מיום קרות האובדן או הנזק, אלא אם יורה המבוטח אחרת.

סך סכומי הביטוח בגין ההשבה לקדמות בתקופת הביטוח לא יעלה על השבה פעם אחת של מלוא סכום הביטוח.

ההשבה לקדמות תהיה תמורת תשלום דמי ביטוח נוספים שיחושבו יחסית לתקופה שנותרה עד תום תקופת הביטוח, על פי הנוסחה הבאה:

$$A \times \frac{B}{D} \times \frac{C}{E}$$

A- דמי ביטוח שנתיים

B- סכום תגמולי הביטוח ללא ניכוי השתתפות עצמית

C- מספר הימים שנותרו מיום הנזק ליום סיום הביטוח

D- סכום הביטוח

E- 365

4. ויתור על תחלוף

המבטח מוותר על זכות התחלוף העומדת לו על פי הדין, כלפי בן משפחה של המבוטח, עובדי המבוטח, אנשים בשרותו של המבוטח, בעלי מניותיו של המבוטח, חברי דירקטוריון המבוטח וכן בני משפחותיהם וכן כנגד כל אדם או גוף אשר כלפיהם התחייב המבוטח בכתב בטרם קרות **מקרה הביטוח** כי ביטוח זה יכלול ויתור על זכות תחלוף לטובתו. מובהר כי ויתור כאמור מצד המבוטח בטרם קרות **מקרה הביטוח** לא יפגע בזכויות המבוטח על פי הפוליסה.

אולם האמור לעיל לא יחול לטובת אדם אשר גרם למקרה הביטוח בזדון.

פרק ה. תנאים כלליים

1. **הודעה על מקרה ביטוח**
קרה **מקרה ביטוח**, על המבוטח להודיע **למבטח** על כך מיד לאחר שנודע לו על קרות **מקרה ביטוח**, העלול להוות עילה לתביעה עפ"י **פוליסה** זו. באם המבוטח הוא תאגיד, תחשב ידיעה של המבוטח על **מקרה הביטוח** כנ"ל מרגע שנודע לאחד ממנהלי המבוטח או לאחראי על נושא הביטוח אצל המבוטח.
2. **בירור חבותו של המבטח**
א. משנמסרו **למבטח** הודעה על קרות **מקרה הביטוח** ותביעה בכתב לתשלום תגמולי הביטוח, על **המבטח** לעשות מיד את הדרוש לבירור חבותו.
ב. על המבוטח למסור **למבטח**, תוך זמן סביר לאחר שנדרש לכך, את המידע והמסמכים הדרושים לבירור החבות, ואם אינם ברשותו, עליו לעזור **למבטח**, ככל שיוכל, להשיגם.
3. **הכשלה של בירור החבות**
א. לא קויימה חובה לפי סעיף 1 או לפי סעיף 2(ב) במועדה, וקיומה היה מאפשר **למבטח** להקטין חבותו, אין הוא חייב בתגמולי הביטוח אלא במידה שהיה חייב בהם אילו קויימה החובה; הוראה זו לא תחול בכל אחת מאלה:
(1) החובה לא קויימה או קויימה באיחור מסיבות מוצדקות;
(2) אי קיומה או איחורה לא מנע מן **המבטח** את בירור חבותו ולא הכביד על הבירור.
ב. עשה המבוטח במתכוון דבר שהיה בו כדי למנוע מן **המבטח** את בירור חבותו או להכביד עליו, אין **המבטח** חייב בתגמולי ביטוח אלא במידה שהיה חייב בהם אילו לא נעשה אותו דבר.
4. **מרמה בתביעת תגמולים**
הופרה חובה לפי סעיף 1 או לפי סעיף 2(ב), או שנעשה דבר כאמור בסעיף 3(ב), או שהמבוטח מסר **למבטח** עובדות כוזבות, או שהעלים ממנו עובדות בנוגע **למקרה**

הביטוח או בנוגע לחבות **המבטח**, והדבר נעשה בכוונת מרמה - פטור **המבטח** מחובתו.

5. ניצולת

קרה **מקרה ביטוח** המכוסה על פי **פוליסה** זו ואשר בגינו זכאי המבוטח לתגמולי ביטוח, רשאי **המבטח**, על פי שיקול דעתו, לפעול בקשר עם הנצולת כדלקמן:

א. להפחית את ערכה של הניצולת, אם היא בעלת ערך למבוטח, מתגמולי הביטוח בגין הרכוש שניזוק. או;

ב. לקבל לבעלותו את הניצולת. במצב דברים זה, לא יופחת ערך הניצולת מתגמולי הביטוח בגין הרכוש שניזוק.

לעניין סעיף זה, "ניצולת" - שרידי הרכוש המבוטח שבגינו תובע המבוטח תגמולי הביטוח.

6. מס ערך מוסף

במידה והמבוטח אינו רשאי לקזז מס תשומות (מע"מ) מכל סיבה שהיא, בגין הרכוש כולו או חלקו, אזי סכומי הביטוח ותגמולי הביטוח יכללו מע"מ, אך במידה שהמבוטח רשאי לקזז מס תשומות (מע"מ) אזי סכומי הביטוח ותגמולי הביטוח לא יכללו מע"מ.

7. שינוי מהותי בסיכון

א. נודע למבוטח שחל שינוי מהותי, עליו להודיע על כך מיד **למבטח** בכתב.

לעניין סעיף זה, "שינוי מהותי" –:

(1) שינוי בעניין מהותי ששאלה עליו הוצגה למבוטח לפני כריתת החוזה ושחל אחרי שניתנה תשובה לאותה שאלה;

(2) שינוי שחל אחרי מסירת הפוליסה למבוטח, בנושא שצוין בה במפורש כעניין מהותי;

(3) דבר המגלה שתשובה לשאלה בעניין מהותי היתה לא נכונה ויש בכך

כדי להחמיר את סיכון המבטח החמרה של ממש.

ב. תוך שלושים ימים מהיום שנמסרה **למבטח** הודעה על **שינוי מהותי** או מהיום שנודע לו עליו בדרך אחרת, לפי המוקדם יותר, וכל עוד לא קרה **מקרה הביטוח**, רשאי **המבטח** לבטל את החוזה בהודעה בכתב למבוטח.

ג. ביטל **המבטח** את החוזה מכוח סעיף זה, זכאי המבוטח להחזר דמי הביטוח ששילם בעד התקופה שלאחר הביטול, זולת אם פעל המבוטח בכוונת מרמה; לא ביטל **המבטח** את החוזה, רואים אותו כמסכים להמשך קיומו על אף השינוי.

ד. קרה **מקרה הביטוח** לפני שנתבטל החוזה מכוח סעיף זה, אין **המבטח** חייב אלא בתגמולי ביטוח מופחתים בשיעור יחסי, שהוא כיחס שבין דמי הביטוח שהיו משתלמים לפי המקובל אצלו במצב שלאחר השינוי לבין דמי הביטוח המוסכמים, והוא פטור כליל בכל אחת מאלה:

(1) לא ניתנה הודעה לפי סעיף קטן (א) והדבר נעשה בכוונת מרמה;

(2) מבטח סביר לא היה מתקשר באותו חוזה, אף בדמי ביטוח מרובים יותר, אילו ידע שהמצב הוא כפי שהוא לאחר השינוי; במקרה זה זכאי המבוטח להחזר דמי הביטוח ששילם בעד התקופה שלאחר השינוי.

ה. **המבטח** אינו זכאי לתרופות האמורות בסעיף זה לעיל בכל אחת מאלה:

(1) השינוי חדל להתקיים לפני שקרה **מקרה הביטוח** או שלא השפיע על קרותו או על חבות המבטח או היקפה;

(2) השינוי היה תוצאה של אמצעי שננקט על דעת **המבטח**;

8. תשלום דמי הביטוח ודמים אחרים

א. דמי הביטוח וכל יתר הסכומים המגיעים מהמבוטח **למבטח** בקשר לפוליסה זו ישולמו באופן ובמועדים שיפורטו ברשימה. לענין **פוליסה** זו דמי ביטוח הינם הפרמיה כולל הדמים המשתלמים **למבטח** וכן המסים וההיטלים, הכל

לפי הנקוב ברשימה.

ב. לא שולם במועדו סכום כלשהו המגיע מן המבוטח **למבטח**, ישא הסכום שבפיגור ריבית כקבוע בחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א–1961, והפרשי הצמדה בהתאם לשינויים במדד או בשער המט"ח המוסכם, לפי העניין, בין המדד או שער המט"ח המוסכם, לפי העניין, שפורסם לאחרונה לפני היום שנקבע לתשלום לבין המדד או שער המט"ח המוסכם, לפי העניין, שפורסם לאחרונה לפני יום התשלום בפועל.

ג. לא שולם סכום כלשהו שבפיגור כאמור תוך 15 ימים לאחר שה**מבטח** דרש בכתב מהמבוטח לשלמו, רשאי ה**מבטח** להודיע למבוטח בכתב, כי הביטוח יתבטל כעבור 21 ימים נוספים, אם הסכום שבפיגור לא יסולק לפני כן.

ד. אין בביטול הביטוח על פי סעיף זה כדי לגרוע מחובת המבוטח לסלק את הסכום שבפיגור המתייחס לתקופה שעד לביטול האמור וכן את הוצאות המבטח.

9. זכות הקיזוז

ה**מבטח** רשאי לקזז מתגמולי הביטוח המגיעים למבוטח לפי **פוליסה** זו כל סכום שהמבוטח חייב **למבטח**, בין שחובו נובע **מפוליסה** זו ובין שהוא נובע מפוליסה אחרת או מחיוב אחר.

10. הקטנת סכומי הביטוח ומיצוי הכיסוי

שולמו תגמולי ביטוח על פי **פוליסה** זו (בכסף או בעין), יוקטנו סכומי הביטוח מהסכומים הנקובים ברשימה בגין הכיסוי הרלוונטי, בסכום תגמולי הביטוח ששולמו מבלי שינוכה מהם סכום ההשתתפות העצמית בה חב המבוטח בגין התשלום.

11. אמצעי מיגון ואמצעים אחרים להקלת הסיכון

א. על המבוטח להתקין את אמצעי המיגון המפורטים בהצעת הביטוח ו/או ברשימה ו/או **בפוליסה**, להחזיקם במצב תקין במהלך תקופת הביטוח, ולהפעילם בכל עת שהדבר דרוש (להלן: "**נקיטת אמצעי מיגון**").

ב. על המבוטח לנקוט בכל אמצעי אחר להקלת הסיכון כמפורט בהצעת הביטוח ו/או ברשימה ו/או בפוליסה (להלן: "**נקיטת אמצעי להקלת הסיכון**").

ג. על המבוטח חלה חובה להודיע **למבטח** מיד ובכתב על אי **נקיטת אמצעי מיגון** או על אי **נקיטת אמצעי להקלת הסיכון**.

ד. לא קיים המבוטח את חובתו **לנקוט באמצעי מיגון** או **באמצעי להקלת הסיכון**, רשאי **המבטח**, בתוך 30 ימים מהיום שנמסרה לו הודעה על כך או מהיום שנודע לו על כך בדרך אחרת, וכל עוד לא קרה **מקרה הביטוח**, לבטל את החוזה בהודעה בכתב למבוטח. ביטל **המבטח** את החוזה מכוח סעיף זה, זכאי המבוטח להחזר דמי הביטוח ששילם בעד התקופה שלאחר הביטול, זולת אם פעל המבוטח בכוונת מרמה; לא ביטל **המבטח** את החוזה, רואים אותו כמסכים להמשך קיומו על אף השינוי.

ה. קרה **מקרה הביטוח** לפני שנתבטל החוזה מכוח סעיף זה, חייב **המבטח** בתגמולי ביטוח מופחתים בשיעור יחסי, שהוא כיחס שבין דמי הביטוח שהיו משתלמים לפי המקובל אצלו במצב שבו לא **ננקטו אמצעי מיגון** או **אמצעי להקלת הסיכון** לבין דמי הביטוח המוסכמים. **המבטח** יהיה פטור כליל מתשלום על פי **פוליסה** זו בכל אחת מאלה:

(1) לא ניתנה הודעה לפי סעיף קטן (ג), והדבר נעשה בכוונת מרמה;

(2) מבטח סביר לא היה מתקשר באותו חוזה, אף בדמי ביטוח מרובים יותר, אילו ידע שהמצב הוא כפי שהוא לאחר השינוי; במקרה זה זכאי המבוטח להחזר דמי הביטוח ששילם בעד התקופה שלאחר השינוי.

ו. **המבטח** לא יהיה זכאי לתרופות האמורות בסעיפים קטנים (ד) ו – (ה) לעיל

בכל אחת מאלה:

- (1) אי נקיטת אמצעי המיגון או אמצעי להקלת הסיכון לא השפיעה על קרות מקרה הביטוח או על חבות המבטח או היקפה;
- (2) אי נקיטת אמצעי המיגון או אמצעי להקלת הסיכון היא תוצאה של אמצעי שננקט על דעת המבטח;
- (3) אי נקיטת אמצעי המיגון או אמצעי להקלת הסיכון הינה תוצאה של אמצעי שננקט לשם מניעת נזק חמור לגוף או לרכוש, ובלבד שהמבוטח הודיע למבטח בכתב על נקיטת האמצעי מיד לאחר שנקט אותו או שנודע לו עליו.

12. הארכת תקופת הביטוח

כל הארכה של תקופת הביטוח על פי פוליסה זו טעונה הסכמה מראש ובכתב של המבטח, אשר תינתן במפורש למטרה זו.

13. ביטול הביטוח

- א. המבוטח רשאי לבטל את הפוליסה בכל עת שהיא לפני תום תקופת הביטוח, לפי שיקול דעתו; הביטוח יתבטל במועד שבו נמסרה על כך הודעה למבטח או במועד מאוחר יותר בהתאם לבקשת המבוטח. במקרה כזה יחזיר המבטח למבוטח את דמי הביטוח ששולמו בעד התקופה שלאחר מועד כניסת הביטוח לתוקף.
- ב. בלי לגרוע מזכויות המבטח על פי דין, רשאי המבטח לבטל פוליסה זו בכל עת, לפני תום תקופת הביטוח, לפי שיקול דעתו, ובלבד שהודעה על כך תימסר למבוטח בכתב ובדואר רשום לפחות 60 יום לפני התאריך בו תתבטל הפוליסה.
- ג. אם המבטח יבטל את הפוליסה לפני תום תקופת הביטוח המוסכמת, והעילה לביטול אינה כי המבוטח הפר את הפוליסה או ניסה להונות את המבטח, יהא

המבוטח זכאי בעת החזר כאמור בסעיף קטן ב', לסכום דמי הביטוח שהיה **המבטח** דורש ממבוטח דומה לאותו סוג ביטוח ביום הביטול, יחסית לתקופה שנותרה עד תום תקופת הביטוח.

ד. על אף האמור לעיל היה והמבוטח דרש **מהמבטח** לחתום על אישורי ביטוח ו/או כל מסמך אחר או תנאי אחר, בהם ישנה מגבלה כלשהי לגבי ביטול הביטוח, תבוטל **הפוליסה** בהתאם ובכפוף למגבלה המצוינת באותו אישור ו/או כל מסמך אחר.

14. מבטח ראשי בפוליסה

אם נרשמו בפוליסה מספר מבטחים ונקבע מבטח ראשי, מסכימים כל המבוטחים כי המבוטח הראשי ינהל כל משא ומתן עם **המבטח** בשם כל המבוטחים, לרבות חתימה על טופס ההצעה, וכל בקשה שלו לשינוי **הפוליסה**, לתוספת **לפוליסה** או לביטול **הפוליסה**, במהלך תקופת הביטוח תחייב את כל המבוטחים, אלא אם הוסכם אחרת בכתב בין הצדדים.

כל הודעה אשר ישלח **המבטח** תישלח למבוטח הראשי בלבד, ויראו בכך כאילו נשלחה הודעה לכל אחד מיחיד המבוטח.

תגמולי ביטוח, אשר אינם משולמים ישירות לצדדים שלישיים, וכן החזרי פרמיה, ישולמו למבוטח הראשי בלבד או כפי שיוורה המבוטח הראשי **למבטח**.

15. הודעות

א. הודעה של **המבטח** למבוטח או למוטב בכל הקשור לביטוח, תינתן לפי מענו האחרון הידוע **למבטח**.

ב. הודעה של המבוטח או של המוטב **למבטח** תינתן **למבטח** במען משרדו הראשי, המצוין **בפוליסה**, בלבד.

16. דין וסעיף שיפוט

פוליסה זו כפופה לדין הישראלי, ולבית המשפט הישראלי המוסמך תהא סמכות שיפוט בלעדית בקשר לכל מחלוקת הנובעת או הנוגעת ל**פוליסה** זו.